

DI Fødevarer Plastindustrien i Danmark Aluminium Danmark

Bisphenol A i produkter med fødevarekontakt

Det mener industrien om bisphenol A (BPA)

- Industrien støtter Miljøstyrelsens forslag til en strategi for risikohåndtering i Danmark af BPA. Der er sund fornuft i at afvente EFSA's rapport (Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet) samt stofvurderingen under REACH, da der lige nu ikke er videnskabeligt grundlag for yderligere regulering.
- Et nationalt forbud mod BPA i fødevarekontaktmaterialer, som fremsat af Enhedslisten, finder vi yderst problematisk og stik i mod Miljøstyrelsens forslag til risikostrategi.
- En eventuel ændret regulering skal være risikobaseret, funderet i EFSA's vurderinger og fastsættes på EU niveau.
- Fødevarerikkerheden skal fastholdes ved, at der anvendes de bedst dokumenterede materialer til fødevarekontakt.

Det er for industrien helt essentielt, at de produkter, vi fremstiller, ikke udsætter forbrugeren for en sundhedsrisiko. Derfor følger vi nøje med i danske og internationale eksperter vurderinger af stoffer og materialer og afsmitning til fødevarer. For at sikre forbrugeren bedst muligt er det afgørende, at stoffer som BPA er grundigt undersøgt. Kun ekspertvurderinger foretaget på baggrund af grundige og videnskabeligt anerkendte undersøgelser, kan give os og myndighederne mulighed for at give forbrugeren den bedste beskyttelse og vejledning.

Vi har stor tiltro til EU's videnskabelige komiteer og paneler, som er sammensat af eksperter fra de enkelte medlemsstaters kompetente myndigheder. For BPA's vedkommende har eksperterne i EFSA - på baggrund af hundredvis af enkeltstående undersøgelser foretaget af de førende eksperter på området - flere gange vurderet, at BPA ikke udgør en sundhedsrisiko i de mængder, som mennesker udsættes for.

I juli 2013 forventes endnu en revurdering fra EFSA, hvor beskyttelse af særligt følsomme persongrupper vil indgå. EFSA ventes også at tage stilling til, om der bør tages højde for effekter ved udsættelse for BPA ved meget lave koncentrationer. Denne risikovurdering bør afventes, før der tages stilling til en eventuel ændret regulering.

Spørgsmål og svar om Bisphenol- A (BPA)

Hvad er BPA?

BPA er en kemisk forbindelse, som årligt produceres i mængder på over 5 millioner tons globalt.

Hvad anvendes BPA til?

BPA bruges primært som råvare til produktion af polycarbonatplast (PC) og epoxy. PC og epoxy anvendes til utallige produkter, hvoraf kun en mindre mængde (godt 5 pct.) er i kontakt med fødevarer (emballage, beholdere m.m.).

PC er en let, brudsikker, klar og gennemsigtig plast. På grund af disse egenskaber anvendes PC til en bred vifte af produkter herunder cd'er og dvd'er, elektrisk og elektronisk udstyr, biler, sikkerhedsskærme, krus og store drikkevandsbeholdere.

Epoxy har også mange anvendelser bl.a. i vindmøllevinger, maling og lim, tandfyldninger samt i en række beskyttende overfladebehandlinger. Hærdet epoxy reagerer ikke kemisk med andre kemiske stoffer og anvendes derfor som beskyttende overfladebehandlinger indvendigt i metaldåser til konserves og drikkevarer. Behandlingen beskytter både fødevaren fra metallet og metallet fra fødevaren og har således en afgørende betydning for fødevarerens sikkerhed og -kvalitet.

Plastflasker til vand og sodavand nævnes ofte fejlagtigt i forbindelse med BPA. Denne type plastflasker er lavet af plastmaterialet PET, der **ikke** indeholder BPA.

Hvad er baggrunden for debatten om BPA?

Debatten er udsprunget fra de videnskabelige undersøgelser, som igennem de seneste 25 år har vist, at BPA har hormonforstyrrende virkninger i dyreforsøg, hvis forsøgsdyr udsættes for stoffet i meget store mængder. Som følge af disse effekter i rotter og mus er BPA på EU's liste over stoffer, der anses for at være hormonforstyrrende og på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer.

Når BPA omformes til PC eller epoxy, bliver der ofte en meget lille overskudsrest tilbage i plasten. Fokus har derfor især været rettet mod afsmitning fra produkter lavet af PC og fra de beskyttende overfladebehandlinger indvendigt i metaldåser.

Hvad er eksperternes vurdering?

På grund af den udbredte anvendelse er BPA et af verdens mest gennemtestede stoffer.

Indenfor de seneste 10 år har BPA været genstand for gentagne risikovurderinger foretaget af de nationale eksperter i EFSA (Den Europæiske Fødevarer Sikkerhedsautoritet). På baggrund af risikovurderingerne har EFSA fastsat en grænseværdi ud fra den mængde, hvor man ikke ser effekter hos forsøgsdyr. For at være på den helt sikre side har man tilføjet en sikkerhedsfaktor ved yderligere at dividere med 100.

EFSA er i øjeblikket ved at revurdere BPA blandt andet i forhold til beskyttelse af særligt følsomme grupper. Heri vil indgå en vurdering af, om man bør tage højde for de effekter, der kan observeres ved udsættelse for BPA ved meget lave koncentrationer.

Det er ganske enkelt ikke muligt for almindelige mennesker at blive udsat for BPA i mængder svarende til den fastsatte grænseværdi gennem mad og drikkevarer. Beregninger viser, at **en person på 60 kg hver dag skal drikke 600 liter væske fra en BPA-holdig vanddunk eller indtage sin egen vægt i konserves**, før personen nærmer sig grænseværdien.

Cocktaileffekter og BPA

Det hænder, at BPA bliver beskrevet som sundhedsfarligt af medier og politikere på grund af stoffets virkninger sammen med andre hormonlignende stoffer – den såkaldte cocktaileffekt. Indtil nu er der imidlertid **ingen** dokumentation for, at BPA indgår i sådanne skadelige kombinationer.

EU og nationale regler for BPA i fødevarekontaktmaterialer

I 2011 forbød EU sutteflasker af PC. Derudover er der specifikke grænseværdier for migration af BPA til fødevarer.

Nogle enkelte medlemslande har imidlertid indført nationale regler. Bl.a. indførte Danmark i 2010 et forbud mod BPA i produkter med fødevarekontakt til børn under tre år (dvs. sutteflasker af PC og emballager med indvendig epoxy-lakering). Endvidere vedtog det franske parlament i oktober 2012 at indføre et forbud mod alle materialer, der indeholder BPA og kommer i kontakt med fødevarer. Forbuddet skal træde i kraft 1. januar 2015.

EFSA's eksperter kan ikke støtte det franske forbud og udtaler, at det ganske enkelt ikke er videnskabeligt funderet og tilsidesætter mange års forskning på området.

Derudover har Belgien og Sverige notificeret national lovgivning på området, og hvor EU Kommissionen har meddelt, at de må afvente EFSA's nye vurdering.

Hvorfor så tvivl om et af verdens mest gennemtestede stoffer og gå på kompromis med forbruger og fødevarer sikkerhed?

Som ansvarlig industri kræver vi anvendelse af de bedst dokumenterede materialer til emballageprodukter, der er i kontakt med fødevarer. Vi arbejder hele tiden med at udvikle, forbedre, afprøve og dokumentere de kontaktmaterialer, der anvendes til at beskytte emballagerne. Det er afgørende, at nye kontaktmaterialer lever op til de samme skrappe krav til fødevarer sikkerhed og fødevarebeskyttelse som BPA.

Der er begrænset viden om miljø- og sundhedseffekterne ved alternativerne til BPA, og det må derfor være i både industriens, forbrugernes og myndighedernes interesse at mulige alternativer testes og afprøves omhyggeligt, før et forbud mod BPA til fødevarekontakt overvejes.